

Dosarul nr. 2ra-1467/22
2-19157575-01-2ra-11102022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S.Ghercavii)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Victor Platenco, reprezentat de avocatul Viorel Cucu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Platenco împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, Societății cu Răspundere Limitată „Vectcom” și a lui Andrei Denisenco cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, fiind casată parțial hotărârea din 04 august 2021 a Judecătoria Bălți, sediul Central și împotriva încheierii din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea privind dispunerea efectuării expertizei tehnico-științifice auto-merceologice,

constată:

La data de 03 octombrie 2019, Victor Platenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, SRL „Vectcom” și Andrei Denisenco cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Victor Platenco a indicat că la data de 25 iulie 2018 în satul Țîntăreni, r-nul Anenii Noi s-a produs un accident rutier în cadrul căruia camionul de marca „Man” model 19403, nr.de înmatriculare XXXXX care tracta semiremorca de marca „Sor” model „Iberica”, nr.de înmatriculare XXXXX, fiind condus de Andrei Denisenco a intrat în coliziune cu autovehiculul de marca „BMW” model 730 cu nr.de înmatriculare XXXXX ce aparține cu drept de proprietate reclamantului care conducea în acel moment automobilul vizat.

Potrivit procesului-verbal nr.MAI 04382457 din 26 iulie 2018 al colaboratorului de poliție din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, Andrei Denisenco a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier și pedepsit contravențional. Ultimul, în timpul conducerii mijlocului de transport menționat, nu avea acoperire contractuală ce l-ar fi eliberat de obligații în caz de daune pricinuite în traficul rutier terțelor persoane.

A susținut că din cauza neexistenței asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă din partea SRL „Vectcom” cât și a lui Andrei Denisenco, având calitatea de păgubit a fost nevoit să se adreseze către AP „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule” cu cerere în vederea pornirii dosarului de daune în urma căruia i s-a achitat un prejudiciu mizer. Potrivit procesului-verbal de constatare a defectelor înregistrat la 15 august 2018 cu nr.255 din dosarul de daună FVS/18/19 despăgubirea constituie suma de 62 317,97 de lei.

A considerat că i s-a pricinuit un prejudiciu material considerabil, faptul dat fiind confirmat prin actul de examinarea a mijlocului de transport auto nr.1614/07A din 02 august 2018 întocmit de SRL „Exauto-Plus” care a stabilit suma de 136 211,75 de lei, însă cu acest act este parțial de acord, deoarece bunul mobil din litigiu ce-i aparține cu drept de proprietate nu poate fi restabilit, faptul dat fiind confirmat de specialiști în domeniul respectiv, eliberându-se în acest sens certificate confirmative ale SRL „Motip-Color” și SRL „Șaronda-Pro”.

A indicat că suma daunei calculată de AP „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule” urma să fie de 163 605,00 lei, dar nicidecum suma de 62 317,97 de lei.

A argumentat că AP „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule”, cât și SRL „Exauto-Plus” au evaluat superficial mijlocul de transport „BMW” model 730 cu nr.de înmatriculare XXXXX, deoarece automobilul dat nu poate fi restabilit.

A susținut că a fost nevoit să se adreseze către Comisia Națională a Pieții Financiare, ca ultimii să intervină cu un control asupra acțiunilor/inacțiunilor întreprinse de AP „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule” în vederea regularizării dosarului de daună nr.FVS/18/119. Ca urmare a primit un răspuns în vederea respectării acțiunilor procedurale cât și o copie asupra calculului întocmit de asigurător cu care nu este de acord.

Victor Platenco a solicitat admiterea acțiunii cu încasarea din contul AP „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule” în beneficiul său a diferenței despăgubirii în sumă de 73 894,78 de lei, încasarea în mod solidar de la SRL „Vectcom” și de la Andrei Denisenco a prejudiciului moral în sumă de 40 000,00 de lei, la fel încasarea din contul AP „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule”, SRL „Vectcom” și de la Andrei Denisenco a tuturor cheltuielilor de judecată care vor fi suportate în prezenta cauză.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a dispus: efectuarea expertizei auto-merceologică, stabilindu-se mai multe întrebări. Efectuarea expertizei a fost încredințată Centrului Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției al RM, examinarea cauzei fiind suspendată până la prezentarea de către expert a raportului de expertiză.

Prin încheierea din 23 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central procesul a fost reluat fără a fi efectuată expertiza dispusă, dat fiind că nu au fost achitate serviciile de efectuare a expertizei.

Prin hotărârea din 04 august 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat de la AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule,, în beneficiul lui Victor Platenco diferența despăgubirii în mărime de 73 894,75 de lei. S-a încasat în mod solidar de la SRL „Vectcom” și Andrei Denisenco în beneficiul lui Victor Platenco prejudiciul moral în mărime de 20 000 de lei. S-a încasat în mod solidar de la AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, SRL „Vectcom”, Andrei Denisenco, cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 2000 de lei. S-a încasat de la Victor Platenco în contul statului, taxa de stat în sumă de 216,85 de lei.

La data de 11 august 2021, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, a declarat apel împotriva hotărârii din 04 august 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinse cerințele lui Victor Platenco cu privire la încasarea din contul AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, Victor Platenco, reprezentat de avocatul stagiar Iurii Tcaci, a solicitat dispunerea efectuării unei expertize tehnico-științifice auto-merceologice de către Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției al RM.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a respins demersul reprezentantului lui Victor Platenco cu privire la numirea expertizei tehnico-științifice auto-merceologice în cadrul examinării cererii de apel declarată de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”.

Prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” și a fost casată parțial hotărârea din 04 august 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în latura încasării de la AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a prejudiciului material în sumă de 73894,75 de lei și în mod solidar a cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 de lei cu emiterea în latura dată a unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Platenco împotriva AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule,, cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată s-a respins. În rest hotărârea s-a menținut. S-a încasat de la Victor Platenco în beneficiul AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” cheltuielile de judecată în sumă de 1662 de lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a reținut că la emiterea hotărârii instanța nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

Instanța de apel a menționat că intimatul a depus cererea de despăgubire la data de 07 august 2018, la data de 15 august 2018, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a purces la examinarea autovehiculului avariat, aparținând lui Victor Platenco, cu emiterea la data de 09 octombrie 2018 a raportului de evaluare a

cheltuielilor de restabilire a acestui autovehicul, Raportul de evaluare a prejudiciului nr. 1614/08A din 06 august 2018 întocmit de SRL „Exauto-Plus” nefiind opozabil AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, deoarece în condițiile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 414/2006, persoana terță păgubită poate apela la serviciile experților independenți pentru întocmirea actului de constatare a daunelor în absența asigurătorului, la caz, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” doar dacă asigurătorul, la caz, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, nu a examinat autovehiculul avariat în interiorul termenului indicat la art. 19 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 414/2006, situație care nu s-a atestat în speță.

Totodată a indicat că în hotărârea contestată instanța de fond nu a invocat care prejudiciu urmează a fi încasat-total sau parțial, dar a încasat diferența dintre sumele indicate în rapoartele de evaluare prezentate de părți fără a ține cont de faptul că metodele de calcul a prejudiciului sunt diferite, în dependență de gradul de deteriorare.

Astfel, reieșind din faptul că Victor Platenco nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar confirma faptul că mărimea prejudiciului este una mai mare decât cea achitată de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, instanța de apel a considerat că cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă în această parte ca neîntemeiată.

Cu referire la cheltuielile de judecată instanța de apel a reținut că pentru examinarea cererii de apel AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a achitat taxa de stat în sumă de 1662 de lei, care, reieșind din faptul că acțiunea în partea ce ține de încasarea prejudiciului material a fost respinsă, urma să fie compensată de către Victor Platenco.

La data de 19 septembrie 2022, Victor Platenco, reprezentat de avocatul Viorel Cucu, a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți și a încheierii din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 27 ianuarie 2022 ca ilegală și neîntemeiată, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că de către instanța de apel au fost încălcate normele de drept material și de drept procesual și anume neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, interpretarea în mod eronat al legii și ignorarea în mod evident a probelor din dosar.

Reprezentantul recurentului a menționat că atât AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, cât și SRL „Exauto-Plus” au evaluat superficial mijlocul de transport, fapt confirmat prin certificatele eliberate de SRL „Motip-Color” și SRL „Șaronda-Pro”, autovehiculul nu poate fi restabilit, iar reparația acestuia va depăși semnificativ costul unui vehicul analogic pe piața internă a Republicii Moldova.

Totodată a indicat că instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă asupra faptului că AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” la stabilirea costului despăgubirii de asigurare nu a luat în considerație costul mediu de reparație pe piața a automobilului.

Cu referire la încheierea Curții de Apel Bălți prin care a fost respins demersul cu privire la numirea expertizei tehnico-științifice auto-merceologice a reținut că este una

ilegală și neîntemeiată, iar instanța de apel a încălcat drepturile procedurale ale părților, inclusiv și dreptul de a prezenta probe ce cer cunoștințe tehnice speciale.

Consideră că instanța de apel pe parcursul examinării cauzei nu a stabilit cu certitudine cuantumul real al despăgubirii de asigurare în urma distrugerii mijlocului de transport „BMW” model 730 cu nr.de înmatriculare XXXXX.

În final a menționat că instanța de apel nu a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material ce guvernează raportul juridic litigios și totodată nu a dat apreciere obiectivă probelor prezentate în cadrul ședinței în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, din aceste motive pronunțând o decizie ilegală și neîntemeiată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 16 iunie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresele poștale ale lui Victor Platenco și reprezentantului său, avocat stagiar Iuri Tcaci la data de 20 iulie 2022, fiind recepționată la 27 iulie 2022 de către ultimul, conform semnăturii aplicate pe avizul de recepție (Vol. II, f.d. 65, 66, 72).

Totodată, decizia motivată a fost expediată la adresa electronică a avocatului stagiar Iuri Tcaci și avocatului Viorel Cucu la data de 20 iulie 2022 (Vol. II, f.d. 65).

Astfel, recursul, declarat la 19 septembrie 2022, este în termen.

La 11 octombrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimațiilor AP ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, SRL „Vectcom” și Andrei Denisenco, cu înștiințarea despre depunerea referinței (Vol. II, f.d. 118).

Prin referința depusă la 16 noiembrie 2022, AP ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, reprezentată de avocatul Angela Popil, a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil sau respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victor Platenco, reprezentat de avocatul Viorel Cucu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Victor Platenco, reprezentat de avocatul Viorel Cucu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera

recursul declarat de Victor Platenco, reprezentat de avocatul Viorel Cucu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Victor Platenco, reprezentat de avocatul Viorel Cucu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic